

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-322

27.3.2025

Eir Forsäkring AB

Rettshjelp

Tvist mot Nav om avslag på uføretrygd grunnet manglende trygdetid – yrke/erhverv?

Sikrede var i tvist mot Nav etter avslag på uføretrygd grunnet for kort trygdetid. Sikrede søkte om rettshjelpdekning for tvisten, men foretaket avsto dekning med henvisning til unntaket for tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller arbeid. Sikrede mente at tvisten om trygdetid gjaldt en saksbehandlingsfeil der Nav ikke hadde hensyntatt hans trygdetid fra annet EØS-land. Sikrede mente at tvisten derfor ikke hadde noe med hans inntekt å gjøre, og at unntaket dermed ikke kunne komme til anvendelse. Nemndas flertall kom til at sikrede ikke hadde krav på rettshjelp, og viste til at krav om uføretrygd har sammenheng med yrke i den forstand at uføretrygd er en ytelse som skal gi økonomisk støtte som følge av tapt arbeidsevne, og at dette må gjelde selv om tvisten gjelder avslag på trygd pga. kort opptjeningstid.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om rettshjelpdekning i tvist mot Nav om rett til uføretrygd.

Sikredes rettshjelpforsikring har i pkt. 10.9 unntak for:

Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller arbeid.

Sikrede har søkt om rettshjelpdekning for tvist mot Nav både vedrørende sykepengegrunnlag og vedrørende uføretrygd. Den første saken gjaldt uenighet mellom sikrede og Nav om hvordan sykepengegrunnlaget skulle beregnes. Den andre saken gjaldt Nav's avslag på uføretrygd som følge av for kort trygdetid.

Foretaket har avslått dekning for begge sakene med henvisning til unntaket for tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller arbeid.

Sikrede aksepterer at tvisten om sykepengegrunnlag omfattes av unntaket, men anfører at saken om uføretrygd utløser krav om rettshjelpdekning. Tvisten om trygdetid har ikke med inntekt å gjøre, men gjelder feil Nav har gjort i beregning av trygdetid i både Spania og Norge.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at det er tidspunktet for sikredes nedsatte inntektsevne som danner grunnlaget for vedtaket hvor uføretrygd avslås, og at dette har sammenheng med sikredes yrke/arbeid.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under rettshjelpforsikringen for tvist med Nav.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Merete Anita Utgård, bemerker:

Flertallet mener foretaket må gis medhold.

Sikredes rettshjelpforsikring har i pkt. 10.9 første strekpunkt unntak for «tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller arbeid».

Formuleringen «sammenheng» angir at det må være en tilknytning mellom yrket og tvisten, men krever ikke noen form for kvalifisert eller nær tilknytning. Dette innebærer at sammenhengen mellom tvisten og sikredes yrke/erhverv ikke må være direkte eller umiddelbar for at unntaket skal komme til anvendelse, og også at yrke/erhverv ikke behøver å være det eneste forholdet som begrunner tvisten jf. bl.a. FinKN 2024-955, 2019-112, 2016-405, FKN 2010-079 og FinKN-2016-031.

Sikrede aksepterer at tvist med Nav om sykepengegrunnlag har sammenheng med yrke, men anfører at tvist mot Nav om avslag på uføretrygd begrunnet med for kort trygdetid ikke har slik sammenheng.

Det er «tvisten» som skal ha sammenheng med yrke. Uttrykket «tvist» defineres normalt som et krav som blir bestridt. Tvisten gjelder her et krav om uføretrygd som er bestridt av Nav. Dette kravet har sammenheng med yrke i den forstand at uføretrygd er en ytelse som skal gi økonomisk støtte som følge av tapt arbeidsevne, jf. også FinKN 2019-819, hvor nemnda kom til at tvist om sykeavbruddsforsikring hadde sammenheng med yrke/avbrudd fordi «forsikringen var ment å sikre sikredes inntekt som advokat, og dette gjelder åpenbart hans yrke/erhverv».

Dette må gjelde selv om tvisten gjelder avslag på trygd pga. kort opptjenings tid. Tvisten gjelder fremdeles krav om uføretrygd, men grunnlaget for kravet gjelder opptjenings tiden. Det er imidlertid ikke grunnlaget for kravet, men kravet som er bestridt, som skal ha sammenheng med yrke, jf. også FinKN 2024-955.

Nemndas mindretall, Fanny Helle, bemerker:

Mindretallet har kommet til at sikrede må gis medhold. I motsetning til flertallet, mener mindretallet at tvisten mellom sikrede og Nav ikke omfattes av unntaket for tvist som har sammenheng med sikredes «yrke eller arbeid».

Mindretallet er ikke enig med flertallet i at tvisten om retten til uføretrygd har en sammenheng med sikredes «yrke». Tvisten gjelder beregningen av trygdetid, herunder om sikrede kan anses å ha vært sammenhengende medlem i folketrygden i de siste fem årene frem til uføretidspunktet. Ettersom uføretrygd er en ytelse som skal gi økonomisk støtte som følge av tapt arbeidsevne, mener mindretallet at sikredes yrke kan være av betydning for tvisten. Dette er imidlertid ikke tilstrekkelig til at tvisten med Nav har en sammenheng med sikredes «yrke». Etter mindretallets syn kreves det etter ordlyden en mer direkte sammenheng for at tvisten skal omfattes av unntaket.

Mindretallet mener derfor at sikrede må gis medhold.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).